U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **B. L.,** zast. JUDr. Alenou Lněničkovou, advokátkou, se sídlem Jandova 8, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14. 3. 2011, č. j. 49 Az 11/2010 - 47,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupkyni žalobce JUDr. Aleně Lněničkové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2400 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze shora označeným rozsudkem zamítl žalobu, jíž se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2010, č. j. OAM-234/LE-BE02-BE03-2010, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Aleně Lněničkové, advokátce, přiznal odměnu za zastupování žalobce v řízení před krajským soudem ve výši 4800 Kč. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť během správního řízení bylo prokázáno, že žalobce neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Žalobce přichází ze státu, který Česká republika pokládá za bezpečnou zemi původu, aniž by v případě žalobce bylo prokázáno, že Mongolsko v jeho případě za takovou zemi v jeho případě považovat nelze.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností od 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kriteria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotněprávní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104

s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Stěžovatel jako důvod přijatelnosti kasační stížnosti uvedl, že kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy, neboť žalovaný se v napadeném rozhodnutí nevypořádal řádně s tím, zda v jeho případě lze považovat Mongolsko za bezpečnou zemi původu a zda byly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany.

Stěžovatel podal kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."). Vyjádřil přesvědčení, že splňuje podmínky uvedené v § 14a zákona o azylu pro udělení doplňkové ochrany. Namítal, že prokázal důvodnost obav, že v případě vrácení do vlasti mu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy spočívající především ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti. Podle názoru stěžovatele soud v předcházejícím řízení věc nesprávně posoudil, když neshledal důvody pro použití § 14a zákona o azylu.

Stěžovatel dále vyjádřil přesvědčení, že v průběhu správního řízení uvedl dostatečné množství skutečností, na základě kterých mu měla být poskytnuta mezinárodní ochrana. Namítal, že žalovaný nesprávně zhodnotil provedené důkazy a nedostatečně se vypořádal se všemi okolnostmi případu a nehodnotil je ve vzájemných souvislostech. Žalovaný podle názoru stěžovatele nepostupoval tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti.

Setrval na svém tvrzení, že v případě návratu do země původu mu hrozí vážné problémy a obává se o svůj život. Již dříve byl v zemi původu napaden a napadena byla i jeho manželka. Opakovaně žádal policii v Mongolsku o poskytnutí ochrany, ale tato mu zajištěna nebyla. Nesouhlasí proto s tvrzením, že se Mongolsko řadí mezi bezpečné země původu, neboť v jeho případě bylo prokázáno, že tento stát za takovou zemi považovat nelze. Poznamenal, že v Mongolsku se vše řeší korupcí a poukázal na skutečnost, že v České republice žije jeho manželka i dcera a obě zde mají povolen dlouhodobý pobyt. Stěžovatel by chtěl žít se svou rodinou na území České republiky.

Podle stěžovatele krajský soud došel k nesprávnému závěru, že se žalovaný vypořádal i s podmínkami pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť stěžovatel uvedl řadu závažných skutečností prokazujících nebezpečí, které mu hrozí v případě návratu do vlasti a ke kterým žalovaný správní orgán vůbec nepřihlédl.

S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 14. 3. 2011, č. j. 49 Az 11/2010 – 47, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Stěžovatel se v kasační stížnosti dovolává stížnostních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Krajský soud v napadeném rozsudku přisvědčil závěru žalovaného, že důvodem žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany byly hlavně ekonomické důvody a snaha o legalizaci pobytu, neboť žalobce na území České republiky pobývá nelegálně od září 2008. O udělení mezinárodní ochrany žalobce požádal až poté, co mu bylo uděleno správní vyhoštění do roku 2015. Krajský soud v této souvislosti uvedl, že snaha o legalizaci pobytu ani ekonomické problémy však nepředstavují důvod pro udělení mezinárodní ochrany.

Krajský soud se ztotožnil také se závěrem žalovaného, že obavy stěžovatele z jednání příbuzných zavražděného spoluvězně žalobce, či z jednání osob, kterým žalobce dluží peníze, nemohou být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 zákona o azylu. Ohledně stěžovatelových obav z protiprávního jednání, které by bylo namířené proti jeho osobě, sdílí krajský soud názor žalovaného, že se žalobce ve své vlasti může obrátit na kompetentní orgány, které jsou oprávněny zjednat nápravu. Žalobce potvrdil, že ochranu před násilným jednáním příbuzného zabitého spoluvězně hledal pouze u místní policie, a že se na nadřízené orgány ani na jiné příslušné státní orgány s žádostí o pomoc neobrátil.

V případě námitky žalobce, se žalovaný se vůbec nezabýval otázkou udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, krajský soud odkázal na závěr rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, který v usnesení ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 – 107, vyslovil, že *žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany posuzuje správní orgán na základě skutečností, které žadatel uvede, či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, a to z hlediska všech zákonných forem této ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují. Zamítnout žádost podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, může správní orgán jen tehdy, nepřichází-li v úvahu žádná z takovýchto forem mezinárodní ochrany; tento závěr musí v rozhodnutí odůvodnit.* Žalovaný přitom podle krajského soudu takto postupoval.

V této souvislosti krajský soud dále zmínil rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2011, č. j. 2 Azs 50/2010 – 49, podle kterého *„v případě postupu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu je naproti tomu určité zhodnocení situace daném státě provedeno již právě jako podmínka použití tohoto ustanovení. Je přitom nepochybné, že hodnocení země jako bezpečné se vztahuje nejen na důvody pro udělení azylu, nýbrž i na důvody pro udělení doplňkové ochrany, jak je patrné z dikce § 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, podle kterého je jedním z kritérií bezpečné země původu to, že občané nebo osoby bez státního občanství danou zemi neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a. Pak je na žadateli, aby uvedl skutečnosti,*

které z hlediska jeho osoby takové nebezpečí v případě návratu do země představují." Krajský soud poukázal na skutečnost, že ve výše citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu byla předmětem řízení rovněž otázka posouzení Mongolska jako bezpečné země původu, k jehož závěru dospěl žalovaný na podkladě shodné informace jako v případě žalobce, a to Informace Ministerstva vnitra České republiky – hodnocení Mongolska jako bezpečné země původu ze dne 29. 1. 2010.

Krajský soud dále shledal, že žalovaný vycházel při svém rozhodování ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a současně jej správně posoudil po skutkové stránce.

Námitky stěžovatele uváděné v kasační stížnosti považuje i Nejvyšší správní soud za nedůvodné, a to jak s ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění, tak i s ohledem na obsah odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu i krajského soudu, kde se oba tyto orgány s relevantními skutečnostmi vypořádaly.

Stěžejní námitce stěžovatele, ve které poukázal na skutečnost, že uvedl řadu závažných skutečností prokazujících nebezpečí, jež mu hrozí v případě návratu do vlasti, ke kterým správní orgán vůbec nepřihlédl a v níž namítal, že krajský soud dospěl k nesprávnému závěru, že se žalovaný vypořádal s podmínkami pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil.

Žalovaný se totiž s tvrzeními stěžovatele a s otázkou, zda země původu stěžovatele je bezpečnou zemí ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o azylu vypořádal, když především na podkladě Informace Ministerstva vnitra České republiky – hodnocení Mongolska jako bezpečné země původu ze dne 29. 1. 2010 dospěl k závěru, že *Mongolsko je možno považovat za bezpečnou zemi původu a v řízení nebylo prokázáno, že by v případě stěžovatele tento předpoklad neplatil.* Situaci v zemi původu stěžovatele žalovaný přitom hodnotil i na základě Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Mongolsku za rok 2009 ze dne 11. 3. 2010 (také obsah této zprávy potvrzuje závěr o charakteru Mongolska jako bezpečné země původu ve smyslu shora uvedeného ustanovení zákona o azylu, když v této zprávě je mimo jiné uvedeno, že vláda celkově respektovala lidská práva svých občanů, neobjevily se žádné zprávy o tom, že by se vláda nebo pracovníci státních orgánů dopustili svévolných nebo nezákonných zabití ani zprávy o případech osob, které by zmizely z politických důvodů, přičemž zákon zaručuje svobodu projevu a tisku a vláda tato práva v praxi obecně respektovala) a Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 18. 7. 2007, č. j. 122588/2007 – LP.

Poté žalovaný dospěl k závěru, že není možné dovodit, že by státní moc v Mongolsku nedodržovala vůči stěžovateli lidská práva či nebyla způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o azylu. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je dále zřejmé, že se žalovaný, byť poměrně stručně, vypořádal se skutečnostmi, které dle stěžovatele odůvodňují udělení mezinárodní ochrany, když konstatoval, že možnost napadení ze strany strýce zemřelého spoluvězně a problémy se soukromými osobami, které mu svěřily své peníze, nejsou skutečnostmi, které by mohly být podřazeny azylově relevantním důvodům. Žalovaný přiléhavě podotknul, že stěžovatel se může v případě protiprávního jednání namířeného proti jeho osobě obrátit na kompetentní orgány a žádné objektivní okolnosti mu tudíž nebrání v návratu do vlasti.

Shora uvedené odůvodnění rozhodnutí žalovaného považuje Nejvyšší správní soud za dostatečné a podložené zmíněnými informacemi o zemi původu i ve vztahu k posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Závěr krajského soudu, vyplývající z odůvodnění jeho rozsudku, že žalovaný nepochybil při hodnocení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu je tedy správný.

Z uvedeného je dále zřejmé, že nelze přisvědčit ani námitce stěžovatele, v níž nesouhlasil se závěrem žalovaného a krajského soudu, že se Mongolsko řadí mezi bezpečné země původu, s odůvodněním, že v jeho případě bylo prokázáno, že tento stát za takovou zemi považovat nelze.

Stěžovatelem uváděné skutečnosti - konflikt se strýcem zemřelého spoluvězně a problémy s věřiteli, kteří mu půjčili peníze, jež jim musí nyní vrátit, je totiž třeba podle názoru Nejvyššího správního soudu hodnotit jako problém se soukromou osobou. Azylovou irelevantnost problémů se soukromými osobami, pokud v azylovém řízení nebyla vyvrácena možnost stěžovatele domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, vyslovil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48, www.nssoud.cz, podle něhož *„skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny,“* nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 – 36, www.nssoud.cz, podle kterého *„jednání soukromých osob, resp. vyhrožování ze strany soukromých osob, nelze samo o sobě považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu.“*

K námitce stěžovatele na nedostatečná skutková zjištění bez upřesnění konkrétních pochybení správního orgánu, Nejvyšší správní soud uvádí, že jak žalovaný, tak krajský soud se vypořádaly se všemi námitkami stěžovatele. K námitce týkající se údajných nedostatečných skutkových zjištění odkazuje Nejvyšší správní soud rovněž na svou judikaturu, např. na rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 – 61, který je dostupný na www.nssoud.cz, kde konstatoval, že *nezjistil, že by k některým námitkám či podkladům stěžovatelem předložených nebylo přihlédnuto. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že jsou jasně označeny důkazy, z nichž žalovaný čerpal svá skutková zjištění, skutkový stav byl zde přiléhavě právně posouzen. Stěžovatelka sama neoznačila žádné konkrétní údaje či skutečnosti, které měly být při přezkoumání krajským soudem pominuty. Námitky stěžovatelky učiněné v kasační stížnosti zůstávají v rovině obecného nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného. Z rozhodnutí žalovaného plyne, že situaci v domovské zemi stěžovatele zjistil a popsal na základě četných zdrojů, mj. zpráv Ministerstva zahraničí USA a zprávy Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Za těchto okolností nelze tvrdit, že by žalovaným provedené dokazování bylo nedostatečné a skutková podstata, ze které správní orgán vycházel, neměla oporu ve spise,* www.nssoud.cz, či obdobně rozsudek ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 Azs 174/2004 – 103, www.nssoud.cz ve kterém Nejvyšší správní soud rovněž konstatoval, že *nezjistil, že by k některým námitkám či podkladům stěžovatelkou předložených nebylo přihlédnuto*, kde se těmito otázkami zabýval.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud tedy nezjistil existenci žádného důvodu přijatelnosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2011, č. j. 49 Az 11/2010 – 30, byla stěžovateli ustanovena zástupkyní JUDr. Alena Lněničková, advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto určil odměnu advokátky částkou 1 x 2100 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti ze dne 20. 6. 2011 [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)], a dále 1 x 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). V podání ze dne 14. 9. 2011 ustanovená advokátka sdělila, že není plátcem daně z přidané hodnoty, ustanovené zástupkyni se tedy přiznává odměna za zastupování v celkové výši 2400 Kč. Uvedená částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu